

Уманський національний університет садівництва
Факультет лісового і садово-паркового господарства
Кафедра агрохімії і ґрунтознавства

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГРУНТОЗНАВСТВО МІСЬКИХ ЕКОСИСТЕМ» Галузь знань: 20 «Аграрні науки і продовольство» Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство» Освітня програма - «Садово-паркове господарство»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми: обов'язковий	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	3 кредити /90 годин
Семестр	3
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача	Невлад Володимир Іванович Посада: доцент кафедри агрохімії і ґрунтознавства Науковий ступінь: кандидат с.-г. наук E-mail: nevlad_vi@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380673059877
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних — 44 години (лекції – 20, практичні заняття – 24), самостійна робота студентів – 46 годин
Передумови для вивчення дисципліни	Освітній компонент «Ґрунтознавство міських екосистем» базується на знаннях таких дисциплін: «Геологія», «Лісове ґрунтознавство», «Землеробство», «Екологія».
Мета вивчення дисципліни	Надати студентам теоретичні основи і практичні навички знань про ґрунт, його утворення, будову і властивості, закономірності їх географічного розташування та процеси взаємозв'язку з зовнішнім середовищем, що обумовлюють формування і розвиток головної властивості ґрунтів - родючості; про шляхи раціонального використання ґрунтів в сільському господарстві, лісівництві, будівельній справі, медицині, санітарії та обороні країни.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання - очний із використанням навчальної платформи для дистанційного навчання MOODLE. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форма навчання та ін.) — змішане навчання з використанням навчальної платформи Moodle, сервісів ZOOM, Google Meet, мобільних додатків.

Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти та ОПШ	ЗК.4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК.6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК.7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК.8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК.9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК.10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК.11. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК.12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	СК.1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо). СК.4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства. СК.6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства. СК.8. Здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їх хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти та ОПШ	ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства. ПРН 9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника. ПРН 13. Результативно працювати у колективі. ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших. ПРН 16. Співпрацювати з фахівцями інших галузей знань, робити фаховий внесок у колективну роботу в рамках комплексних проектів формування об'єктів садово-паркового господарства, що охоплюють різні галузі знань.
Структура курсу	Модуль 1. Будова ґрунту Змістовий модуль 1. Предмет ґрунтознавства структура, методи, проблеми, завдання. Ґрунтознавство як наука, поняття про ґрунт. Роль ґрунту в природі і житті людини. Методи вивчення ґрунту. Зв'язок ґрунтознавства з іншими науками. Коротка історія розвитку ґрунтознавства. Змістовий модуль 2. Мінеральна частина ґрунту. Вивітрювання гірських порід. Основні ґрунтоутворювальні породи на території України. Гранулометричний склад ґрунтоутворних порід і ґрунтів. Вплив ґрунтоутворних порід на формування і географію ґрунтів. Змістовий модуль 3. Походження, склад, властивості, значення

	органічної частини ґрунту. Джерела органічних речовин у ґрунті. Сучасні уявлення про гумусоутворення. Гумус як динамічний комплекс органічних речовин ґрунту. Вплив умов на швидкість та характер гумусоутворення. Заходи регулювання вмісту гумусу в ґрунтах. Змістовий модуль 4. Ґрунтові колоїди. Вбирна здатність ґрунту. Ґрунтові колоїди їх походження та склад. Будова колоїдної міцели. Поняття про вбирну здатність ґрунту та її види. Значення вбирної здатності ґрунту. Ґрунтова вбирний комплекс ґрунту. Види кислотності ґрунту. Модуль 2. Властивості ґрунту Змістовий модуль 5. Водні властивості та водний режим ґрунту. 1. Значення та джерела води в ґрунті. Стан та форми води в ґрунті. Основні водні властивості ґрунту: вологоємність, водопроникність, водоутримувальна здатність. Типи водного режиму. Основні заходи регулювання водного режиму ґрунтів Змістовий модуль 6. Поживний режим. Родючість ґрунту. Поняття про поживний режим ґрунтів. Ґрунт – джерело хімічних елементів живлення рослин. Макро-, мікро- та ультрамікроелементи. Поняття про родючість ґрунту, показники родючості ґрунту. Оцінка родючості ґрунту, моделювання родючості ґрунту. Прийоми відтворення та підвищення родючості ґрунту Модуль 3. Ґрунти України Змістовий модуль 7. Класифікація ґрунтів. Ґрунти Полісся Основні принципи класифікації. Таксономічні підрозділи ґрунтів: тип, підтип, рід, літологічна серія, вид, варіант, різновидність. Основні типи ґрунтів Полісся, їх будова, класифікація, оцінка. Заходи по підвищенню родючості ґрунтів Полісся. Змістовий модуль 8. Ґрунти Лісостепу і Степу Опідзолені ґрунти. Природні умови. Сучасні уявлення про генезис сірих лісових ґрунтів. Чорноземи України. Ґрунтоутворювальні процеси. Будова, властивості, класифікація, оцінка. Використання ґрунтів і заходи по підвищенню їх родючості.
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням (пояснювально-ілюстративний метод); дискусійне обговорення проблемних питань (метод проблемного викладення); ситуаційні та розрахункові завдання індивідуальні та в групах (репродуктивний метод); конференції; ділові та рольові ігри; доповіді; презентації; есе.

Політика курсу	Середовище в аудиторії — дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. Виконання завдань, передбачених програмою, — з дотриманням строків здачі. Відпрацювання пропущених занять — відповідно до графіку консультацій викладача. Порушення принципів академічної доброчесності — підстава для негативного оцінювання роботи студента. Методи і критерії оцінювання — поточний контроль, модульний контроль, представлення індивідуальних або групових проєктів, написання есе, участь у дискусіях (70 %), підсумковий контроль (30 %).
Рекомендовані джерела інформації	Базова 1. Геологія з основами мінералогії: Навч. посібник /Д.Г. Тихоненко, В.В. Дегтярьов, М.А. Шуковський та ін.; за ред. Д.Г. Тихоненка. - К.: Вища школа, 2003. - 287 с. 2. Геологія з основами мінералогії: Підручник - третє, суттєво доповнене і перероблене видання // Колектив авторів / За ред. П.В. Заріцького, Д.Г. Тихоненка; редактор-укладач М.О. Горін (для студентів агрономічних, екологічних, інженерних спеціальностей вищих навчальних закладів освіти III- IV рівня акредитації). - Х.: Майдан, 2009.- 584с. 3. Ґрунтознавство: Підручник / Д.Г. Тихоненко, М.О. Горін, М.І. Лактіонов та ін. // За ред. Д.Г.Тихоненка. - К.: Вища освіта, 2005.- 703 с. А. Практикум з ґрунтознавства: Навч. посібник/ За ред. Д.Г.Тихоненка, В. Дегтярьова.- Вінниця: Нова Книга, 2008.- 448 с. 4. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство часткове: Навч. посібник / Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. -Харків, 2007. -185 с. 5. Ґрунти України. В.І. Купчис, В.В. Іваніна та ін. Навч. Посібник. К:Кондор 2007.—414 с. Додаткова 1. Ґрунтознавство: Підручник / І.І.Назаренко, С.М. Польчина, В.А. Нікорич - Чернівці: Книги - XXI, 2008. - 400 с. 2. Тлумачний словник з агроґрунтознавства/ М.І.Лактіонов, В.В.Дегтярьов, В.О.Малюга, Т.М Лактіонова / За ред. М.І. Лактіонова, Т.М. Лактіонової / Харк. держ. аграр. ун-т.-Х., 1998. 3. В.В. Медведєв. Фізична деградація ґрунтів. Харків: 2013.324 с. 4. Г.А. Мазур Відтворення і регулювання родючості легких ґрунтів: Монографія – К.: Аграрна наука, 2008. – 308 с. 5. Агрохімія і Ґрунтознавство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Харків: 2018. 6. Якість ґрунтів та сучасні стратегії удобрення Підручник. За редакцією Д. Мельничука. К.: 2004 – 488 с. Інформаційні ресурси 1. Ґрунтознавство: Назаренко І.І., Польчина С.М., Нікорич В.А. // http://padabum.com/d.php?id=49892.

	2. Лісове ґрунтознавство // http://www.ussj.cv.ua/2010_t11_3-4/Kostenko.pdf.3. http://geoknigi.com/book_view.php?id=687.